

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A tag kizárása a korlátolt felelősségű társaságból - Eljárási szabályok

Szerző:

dr. Bencsik Bálint Attila

Budapest, 2021. május

Előszó

Jelen publikáció egy kétrészes sorozat második elemeként a tagkizárással kapcsolatos hatályos szabályozás elemzését tűzte ki célul, fókuszálva a korlátolt felelősségű társaságokra.

Mivel a Kft. a leggyakoribb társasági forma, célszerűségi okokból került sor a szűkítésre, ám a többi társasági formánál felmerült releváns gyakorlat is beemelésre került.

A tagkizárás intézményére irányadó anyagi szabályokat az első publikációban mutattam be, melyben a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 107-108. §-ai és azok alkalmazása során közzétett bírói gyakorlat rendszerezésével sorra vettem a kizárási perekben rendszeresen felmerülő aktív és passzív magatartásokat, továbbá a bírói gyakorlat által évtizedek alatt kialakított követelményeket (az érdekmúlás), továbbá részletesen vizsgáltam az ügyvezetői tisztséget ellátó tag kizárásával kapcsolatos kritériumokat.

Jelen publikáció célja az intézményre vonatkozó eljárási szabályok áttekintő elemzése, a fókuszban a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Cégtörvény, illetve Ctv.) és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) állnak.

I. BEVEZETÉS

A tagkizárással kapcsolatos speciális eljárási szabályok a Cégtörvény 71/A. §-ban kaptak helyet, a pert a Pp. általános szabályai szerint kell lefolytatni. A Ctv.-be 2014. március 15. napjával kerültek átültetésre az eljárási szabályok, ezeket korábban a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: 1997. évi Gt.) és a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: 2006. évi Gt.) tartalmazta.

Az általános eljárási szabályok mellett a Ctv. szabályait vegyesen, az egyes témaköröknél tárgyalom.

Általánosságként kijelenthető, hogy a Pp. hatálybalépésével összefüggésben eszközölt módosításoktól eltekintve a tagkizárási perre vonatkozó speciális eljárási szabályok érdemben változatlanok. Ez természetesen nem jelenti, hogy a mai szöveg megegyezik az 1997. évi Gt-ben foglaltakkal, a jogalkotó pár, nem lényegi változást eszközölt. Ilyen változás a tagkizárási perek soron kívüli elintézésére vonatkozó előírások eltörlése.

A 2006. évi Gt. hatályba lépésével összefüggő változás, hogy abban a jogalkotó elhagyta a bíróságot a per soron kívüli elintézésére utasító rendelkezést. Az 1997. évi Gt. 50. § (1) bekezdése a soron kívüli eljárásról úgy rendelkezett, hogy a bíróság a tárgyalást legkésőbb a keresetlevél bíróságra történő megérkezésétől számított tizenötödik napra volt köteles kitűzni. Ez utóbbi szabályt a 2006. évi Gt. 48. § (1) bekezdése tovább vitte, ám a Ptk. hatályba lépésére tekintettel módosított Ctv.-ből már kimaradt. A Ctv. ugyanis a 71. § (1) bekezdésében cégbejegyzést (változásbejegyzést) elrendelő végzés hatályaon kívül helyezése iránti, illetve a 69-70. §-ban meghatározott perekben ír elő soron kívüliséget, a 71/A. §-ban szabályozott tagkizárással szemben. A Pp. 125. § (2) bekezdése a fentiekkel összhangban a tárgyalási időközöt 8 napra rövidítette, vagyis a gazdasági társaság tagjának kizárása iránti perben a keresetlevélnek az alperes részére való kézbesítése a tárgyalás napját legalább nyolc nappal kellett megelőznie.

A Ptk. hatályba lépésével tehát a bíróságnak már nem kellett 15 napon belül tárgyalást tartania, elegendő volt az általános szabályok szerint négy hónapon belülre kitűzni a tárgyalást. A Pp. bevezetésével pedig az eljárás tovább lassult, mivel az ellenkérelem benyújtására az általános szabályok szerinti 45 napos határidő áll az alperes rendelkezésére, mely indokolt kérelmére akár további 45 nappal meghosszabbítható.

A Pp. 189. § (2) bekezdése szerinti tárgyalási időköz 15 nap, melyet a bíróság sürgős esetben rövidíthet le, míg a 226. § (2) bekezdése értelmében a tárgyalást az okot adó cselekménytől számított négy hónapon belülre kell kitűzni.

A Pp. hatályba lépésével gyorsítást egyedül a Ctv. 71/A. § (2) bekezdés b) pontja jelenti, mely tiltja a további írásbeli perfelvételt, így a bíróság a Pp. 187. § értelmében vagy további írásbeli

perfelvétel elrendelése és perfelvételi tárgyalás kitűzése nélkül jár el [c) pont], vagy perfelvételi tárgyalást tűz ki [b) pont], ha az alperes által előterjesztett védekezés függvényében a perfelvétel lezárását nem látja indokoltnak a bíróság, perfelvételi tárgyaláson lehet a feleket további nyilatkozatok tételére bírni az anyagi pervezetés keretében. E második esetben, ha a felek nem tesznek további indítványokat, ami miatt a perfelvételi tárgyalást halasztani kellene, és a bíróság minden szükséges adat birtokában van, természetesen lehetőség van a perfelvételi tárgyalás átfordítására érdemi tárgyalásba, melyen akár határozat is születhet.

A továbbiakban a tagkizárási perekre vonatkozó eljárási szabályokat a Pp. logikája szerint haladva kívánom bemutatni, így elsőként a perindítás körében a keresetlevél visszautasításának gyakori elemeit tekintem át.

II. Perindítás

II. 1. A peres felek

A Ptk. 3:107. § (1) bekezdése alapján a tagkizárási per felperese mindig a társaság, az alperes pedig a kizárni kívánt tag. Erre tekintettel a keresetlevelet - jogi képviselőjén keresztül - a társaságnak kell benyújtania, ellenkező esetben a bíróság a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontja alapján visszautasítja. A szabályozásból egyértelmű, hogy a pernek egy felperese lehet.

Kérdés azonban, hogy hány alperese lehet a kizárási pernek. Bár a Ctv. 71/A. § (1) bekezdése egyértelmű abban, hogy a kizárási kereset más keresettel nem kapcsolható össze, mégis van lehetőség alperesi pertársaságra. Amennyiben közös tulajdonú üzletrész egyik résztulajdonosa valósít meg kizárási alapjául szolgáló magatartást, ilyenkor valamennyi résztulajdonosnak alperesként perben kell állni, hiszen a társasággal (felperessel) szemben egy tagnak számítanak, így kizárásuk is csak egységesen, valamennyi résztulajdonosra kiterjedően történhet meg (BDT2005. 1099.). Nincs tehát lehetőség az egyes résztulajdonos külön történő kizárására. (v.ö.: Dr. Farkas Csaba: A tagkizárási per a bírói döntések függvényében I. (CH, 2005/6., 7. o., 10. o.))

Abban az esetben, ha a kizárni kért tag egyben a társaság egyetlen ügyvezetője, megnehezülhet a keresetlevél benyújtása. Praktikus megoldásként szokás alkalmazni, hogy a legfőbb szerv a kizárni

kért tagot ügyvezetői tisztségéből visszahívja. Saját visszahívásáról a vezető tisztségviselő tag ugyan nem szavazhat¹, azonban az új vezető tisztségviselő megválasztásánál nincs ilyen megkötés, így lehetséges, hogy meghiúsul az új vezető tisztségviselő megválasztása. A probléma lényege, hogy ügyvezető hiányában a társaság a per vitelére szóló meghatalmazást nem adhat. A Pp. 63. § (2) bekezdése szerinti összeférhetlenségi szabályok erre a problémára nem adnak választ, hiszen az csak a vezető tisztségviselő, mint törvényes képviselő eljárását gátolja a perben. Véleményem szerint a probléma megoldása a jogszabály módosításával oldható fel. Ilyen esetben a jogalkotó engedhetné, hogy a kizárás iránti per vitelére szóló ügyvédi meghatalmazás aláírására a kizárásról való döntés szabályai szerinti szavazással a legfőbb szerv kijelölhetné egy tagját.

A fentiek értelmében tehát, ha a felperes társaság rossz tagja ellen nyújtja be a keresetlevelet, a bíróság a Pp. 176.§ (2) bekezdés b) pontja alapján felhívja, hogy gondoskodjon azon alperesnek a perben állásáról, akivel szemben az anyagi jog szabálya szerint a pert meg kell indítani, vagy akiknek a perben állása kötelező. Amennyiben a felperes a felhívásnak határidőben nem, vagy hiányosan tesz eleget, a bíróság a keresetlevelet visszautasítja.

A fentiekén túl a bíróságnak kötelessége a keresetlevelet visszautasítania akkor is, ha az alperes tagsági jogviszonya időközben megszűnt. Az EBH2006. 1522. számon közzétett döntésében a Legfelsőbb Bíróság úgy foglalt állást, hogy a másodfokú bíróság helyesen döntött, mikor az eljárás megszüntetéséről rendelkezett az alperes tagsági viszonya megszűntére tekintettel. A döntés értelmében az eljáró bíróságok a per folyamatban léte alatt kötelesek vizsgálni, hogy az alperes tagsági viszonya megszűnt-e. Ebből a kötelezettségből következik, hogy amennyiben a keresetlevél vizsgálatakor a bíróság azt állapítja meg, hogy az alperes már nem tagja a felperes társaságnak, akkor nincs helye az alperes felhívásának ellenkérelem benyújtására, a keresetlevelet vissza kell utasítani, az alperes perbeli jogképessége [176. § (1) e) pontja] hiányában. E körben ki kell emelni, hogy Kft. tekintetében az üzletrész átruházása szempontjából annak van jelentősége, hogy az üzletrészt megszerző tag azt mikor jelenti be szabályszerűen a társaságnak².

II. 2. Joghatóság, hatáskör, illetékesség. Választottbíróság

¹ Ptk. 3:19. § (2) bekezdése

² lsd. EBH2003. 1381. és EBH2004. 1145.

A tag kizárására irányuló kereset, mint a Pp. 7. § 9. e) pontja szerinti jogi személyek alapításával és törvényes működésével kapcsolatos per a Pp. 20. § (3) ad) pontja értelmében továbbra is törvényszéki hatáskörbe tartozik. Speciális rendelkezés hiányában az eljáró törvényszék illetékessége az alperes lakóhelyéhez vagy székhelyéhez igazodik a Pp- általános szabályai szerint.

A perre a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (NMJ tv.) 22. §-a szerint annak az államnak van, amelynek területén a jogi személyt nyilvántartásba vették (a jogi személy személyes joga). A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló Európai Parlament és Tanács 1215/2012/EU Rendelet 24. cikke bár nem nevesíti külön a tagkizárást, de a társaság vagy más jogi személy létrehozatalának érvényessége, azok érvénytelensége vagy megszűnése, vagy ezek szervei határozatának érvényessége iránti perekre a társaság székhelye (nyilvántartás helye) szerinti bíróságok kizárólagos joghatósággal rendelkeznek.

A tagkizárási kereset - Magyarországon bejegyzett jogi személy tekintetében - tehát a társaság székhelye szerinti törvényszéken indítható. Amennyiben a felperes keresetlevelét nem ennek megfelelően terjeszti elő, a bíróság joghatóság hiányában a Pp. 176. § (1) bekezdés a) pontja alapján visszautasítja. Mivel a bíróság hatásköre, illetékessége hiányát hivatalból veszi figyelembe [Pp. 24. § (1) és 30. § (2)], amennyiben ezek hiányát állapítja meg a 174. § szerint a keresetlevél áttételéről rendelkezik.

Meg kell jegyezni azonban, ha a társaság létesítő okiratában választottbírósági kikötés [Ptk. 3:92. § (1)] szerepel, a bíróság a Pp. 176. (1) bekezdés b) pontja alapján köteles visszautasítani a keresetlevelet. Kivételes esetekben elképzelhető, hogy a legfőbb szerv választottbírósági kikötést létesítő okiratba emelő határozata ellen a tagkizárással párhuzamosan folyik per, ebben az esetben a tagkizárás akkor folytatható le, ha a határozat végrehajtását a bíróság a felperes kérelmére a Ptk. 3:36. § (4) bekezdése alapján felfüggeszti.

II.3. A keresetindítási határidő

A Ptk. 3:108. § (2) bekezdése értelmében a társaságnak a kereset benyújtására a határozat meghozatalától számított 15 napos jogvesztő határidő áll rendelkezésére. Ez anyagi jogi [lsd.: Debreceni Ítéltábla Gf. IV. 30.208/2008/2., Fővárosi Ítéltábla Gpkf. 10.43.870/2008/2., BH

1995.352], jogvesztő határidő, így a 4/2003. PJE határozatban foglaltak értelmében keresetlevélnek legkésőbb a tizenötödik napon meg kell érkeznie a bíróságra, nem elegendő a határidő utolsó napján postára adni. Az elektronikus eljárási szabályokra tekintettel azonban ez a különbség ma már igen szűk. A kezdőnap a perindításról szóló határozat meghozatalát követő nap³, ha pedig a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esik, a határidő a következő munkanapon jár le⁴.

A jogvesztő határidőn túl érkezett keresetlevelet a bíróság a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja alapján visszautasítja. Mivel anyagi jogi jogvesztő határidőről van szó, a mulasztás igazolásának nincs helye. Ki kell emelni azonban, hogy a határidő elmulasztása az adott határozat tekintetében zárja ki a perindítás lehetőségét, nincs akadálya azonos tartalmú határozat meghozatalával új kereset előterjesztésének, ám - az érdekmúlás körében kifejtettekre tekintettel - késlekedés esetén, ha a kizárás alapjául szolgáló magatartás és a perindítás között túl sok idő telik el, a bíróság a keresetet elutasíthatja⁵.

A rövid, jogvesztő határidővel kapcsolatban érdemes kitérni a 935/B/1997. AB határozatban foglaltakra, mely kezdeményezést elutasító határozatában az Alkotmánybíróság nem ítélte alkotmányellenesnek a tulajdonhoz való jognak és az ahhoz kapcsolódó egyéb vagyoni jellegű jogoknak [Alkotmány 13. § (1) bekezdés] a társasági határozatok megtámadására a meghozataltól számított 30 napos jogvesztő határidővel [1988. évi Gt. 45. § (1) bekezdés] megvalósuló korlátozását, kiterjesztett vizsgálatában pedig az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében deklarált bírósághoz fordás jogának sérelmét sem állapította meg. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróság e döntésében foglaltak irányadóak a társasági határozatok felülvizsgálatával rokon, a tagsági jogokat szélesebben (végtelenen) korlátozó tagkizárásra vonatkozó perre, és megindításának határidejére is.

II.4. Hiányos keresetlevél

2021. január 1. előtt⁶ a bíróság azt hiánypótlásra felhívó végzés kibocsátása nélkül visszautasította a jogi képviselővel eljáró fél keresetlevelét, ha az nem tartalmazta a 170. §-ban, illetve

³ Ptk. 8:3. § (1) bekezdés

⁴ Ptk. 8:3. § (3) bekezdés

⁵ lsd. ugyanerről Dr. Szalay Zsuzsa: A tagkizárás egyes szabályai az új Ptk.-ban (KD, 2014/11., 1196-1204. o.)

⁶ A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXIX. törvény 2021. január 01. napjával novelláris jelleggel módosította a Pp-n.

törvényben előírt egyéb kötelező tartalmi elemeket, illetve alaki kellékeket vagy a felperes nem csatolta a 171. §-ban, illetve törvényben előírt egyéb kötelező mellékleteket. Így a Ctv. 71/A. § (1) bekezdése alapján a felperesnek csatolnia kellett a tag kizárása és a perindítás tárgyában hozott legfőbb szervi határozatot. A Pp. 2021. január 01. napjával hatályos szövege szerint azonban a törvényszék a hiányos keresetlevelet - a Pp. 176. § (2) bekezdés e) pontja szerint - csak egy eredménytelen hiánypótlási felhívást követően utasítja vissza.

A publikációban korábbiakban kifejtettekre utalva itt is megjegyzem, hogy a keresetlevél perre bocsátásának nem jogszabályi feltétele sem a jegyzőkönyv, sem a meghívó becsatolása, amennyiben ugyanis az alperes nem hivatkozik a határozat jogszabálysértő jellegére, a bíróság csak az alapul fekvő magatartást vizsgálhatja. Sőt, a BDT2018.3935. számon közzétett döntésben az is kifejtésre került, hogy a döntéshozó szerv üléséről készült jegyzőkönyv tartalmi hiányosságának nincs a kizárás körében született határozat érvényességére kiható jogkövetkezménye.

II.5. Illeték megfizetése

A tagkizárási perek esetében a per tárgyának értéke nem állapítható meg, így az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján az 600.000,- Ft. Így ha a felperes elmulasztja a 6% mértékű peres illeték lerovását, illetve keresetlevelével költségkedvezmény iránti kérelmet, illetve jogszabályon alapuló költségkedvezményre történő hivatkozást sem terjeszt elő, a bíróság a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés k) pontja alapján köteles visszautasítani. Amennyiben azonban a felperes hiányosan rója le az eljárási illetéket - akár helyesen, akár hibásan, alacsonyabb összegben jelöli meg a pertárgyértéket a keresetlevelben - a bíróság hiánypótlás keretében kell felhívja a hiányzó összeg pótlására.

A költségkedvezmény engedélyezése iránti kérelemmel kapcsolatban ki kell azonban emelni, hogy a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény (Kmtv.) 7. § értelmében a jogi személy felperes részére kizárólag az illetékre kiterjedő részleges költségfeljegyzési jog engedélyezhető a Kmtv. 6. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával.

II.6. Kötelező jogi képviselő, elektronikus út

Ahogy az a fentiekben már bemutatásra került, a kizárási per első fokon törvényszéki hatáskörbe tartozik, így a perben a Pp. 72. § (1) bekezdése alapján a perben a jogi képviselő kötelező. Így ha a felperes jogi képviselő nélkül eljárva terjeszti elő keresetlevelét a törvényszéken, a bíróság - a Pp. 176. § (2) bekezdés d) pontja alapján - felhívja jogi képviselő pótlására, mely felhívás eredménytelensége esetén a keresetlevél visszautasításra kerül. Ugyanígy a törvényszék fogja felhívni a felperest a Pp. 73. § (3) bekezdése szerinti jogi képviselő pótlására, ha a személyesen eljáró felperes a keresetlevelét járásbíróság előtt terjeszti elő.

Amennyiben az alperes járna el a perben jogi képviselő nélkül, perbeli cselekménye és nyilatkozata a Pp. 74. § (1) bekezdése értelmében hatálytalan.

Mivel a felek számára a jogi képviselő kötelező, az eljárásban az elektronikus kapcsolattartás szabályai érvényesülnek. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9 § (1) bekezdése alapján ugyanis mind a jogi képviselők, úgy a gazdasági társaság felek egyaránt elektronikus ügyintézésre kötelesek. Amennyiben a felperes keresetlevele nem elektronikus úton - vagy elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - érkezik a bíróságra, azt a Pp. 618. § (1) bekezdése alapján kell visszautasítani.

II.7. Az érdemi döntésre tartozó kérdések

Fontos tisztázni, hogy a keresetlevél vizsgálatakor a bíróság az ügy érdemére tartozó kérdésekre tekintettel nem utasíthatja vissza a keresetlevelet. Így például, amennyiben a kereset két tagú társaságból az egyik tag kizárására irányul, érdemi határozatban kell rendelkezni, nincs helye visszautasításnak, ahogy a BH2003. 251. számon közzétett esetben a Pp. alapján sem volt helye az eljárás megszüntetésének. E döntés értelmében a Pp. hatálya alatt indult eljárásokban hasonló esetekben - így ha előtársasági létszakaszban döntenek a tagok kizárásról, más tag tagsági jogviszonyát a bíróság folyamatban lévő kizárási perre tekintettel felfüggesztette, vagy ha a felperes Nyrt. - is ítéletben kell a keresetet elutasítani, nincs helye visszautasításnak.

Hasonlóan a fentiekhez, a kereset érdemi elbírálása körében kell vizsgálni, ha a felperes a Ctv. 71/A. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére perindítást elhatározó társasági, szövetkezeti határozatban foglaltakon kívül más kizárási okra hivatkozik, a keresetlevél visszautasításának erre tekintettel nincs helye. Amennyiben tehát a keresetlevélben a felperes a határozatban foglaltaktól eltérő tényállási elemekre hivatkozik, a bíróság azokra alapítva nem adhat helyt a keresetnek. Természetesen, ha az alapul fekvő határozatban foglaltak megalapozzák a kizárást, azokra alapítva helyt lehet adni a keresetnek. Érdemes megjegyezni, hogy a Ctv. ezen szabálya nem újkeletű, a BH2004. 517 számon közzétett döntésben már az 1997. évi Gt. 49. § (1) és 50. § (2) bekezdéseiből levezetésre került, hogy a kizárás alapjául megalapozottan csak olyan tényekre, okokra, magatartásokra lehet hivatkozni, amelyek a keresetindításról döntő határozat meghozataláig bekövetkeztek.

III. Ellenkérelem és perfelvétel

Ha a keresetlevél megfelel a Pp. alaki és tartalmi követelményeinek – ahhoz a felperes csatolta a szükséges mellékleteket, perfelvételre alkalmas –, akkor a keresetlevelet a Pp. 179. §-ában írtak szerint közölni kell az alperessel, melyre az alperes írásbeli ellenkérelmet terjeszthet elő. Ha az alperes ellenkérelmet nem, vagy nem szabályosan (a 45 napos határidőn túl, illetve jogi képviselő nélkül eljárva) terjeszt elő, a bíróság - ezt kizáró jogszabályi rendelkezés hiányában - bírósági meghagyást bocsát ki, mellyel az alperes kizárásáról rendelkezik.

A Ctv. 71/A. § (2) bekezdés a) pontja értelmében az alperes viszontkeresetet nem terjeszthet elő. Bár külön szabály nem tiltja, per természetéből következik, hogy az alperes beszámítást tartalmazó iratot eredményesen nem terjeszthet elő. Beszámítani ugyanis pénztartozással szemben a jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelést⁷, illetve a jogosulttal szemben fennálló bármely más egynemű és lejárt követelést⁸ lehet, azonban a tag kizárására irányuló kereseti kérelem esetén - hiszen azt a Ctv. 71/A. § (1) bekezdése szerint más keresettel összekapcsolni nem lehet - fogalmilag kizárt a felperes követelésével szembeni alperesi ellenkövetelés⁹ beszámítása.

⁷ Ptk. 6:49. §

⁸ Ptk. 6:52. §

⁹ Pp. 209. §

Hatályosan előterjesztett ellenkérelem esetén a bíróság a Pp. 187. § b) és c) pontjai szerint perfelvételi tárgyalást tűz vagy további írásbeli perfelvétel elrendelése és perfelvételi tárgyalás kitűzése nélkül jár el, ugyanis a további írásbeli perfelvétel elrendelését a Ctv. 71/A. § (2) bekezdés b) pontja kizárja. Így, ha a felek nem kérik perfelvételi tárgyalás tartását, és a bíróság úgy ítéli meg, hogy a jogvita tartalma és keretei a kereseti kérelemmel és az írásbeli ellenkérelemmel meghatározott, a bíróság tárgyaláson kívül lezárja a perfelvételt és érdemi tárgyalást tűz.¹⁰

A Ctv. 71/A. (4) bekezdése szerint a kizárásról rendelkező határozat bírósági felülvizsgálata iránti per nem indítható, a határozat jogszabálysértő voltára az alperes az ellenkérelemében hivatkozhat. A (4) bekezdés szövegéből következik, hogy a határozat jogszabálysértő voltára csak az alperes hivatkozhat.¹¹ A bizonyítási szükséghelyzet¹² szabályainak ilyen hivatkozás esetén kiemelt szerepe lehet, hiszen az alperes nem feltétlenül van birtokában a határozat megtámadásához szükséges bizonyítékoknak, például a meghívóknak, az ahhoz tartozó térítvényeknek, vagy a legfőbb szerv üléséről készült jegyzőkönyvnek, ám ezeknek az iratok a felperes rendelkezésére kell álljanak. Amennyiben tehát az alperes ellenkérelmében bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozással felhívja a felperest a határozathoz kapcsolódó további okiratok csatolására, és a bíróság a kérelmet alaposnak ítéli, perfelvételi tárgyalást kell tűzni, hiszen egyébként további okiratok beszerzésére nincs lehetőség.

A per lefolyása szempontjából kiemelendő, hogy amennyiben az alperes ellenkérelmében az alapul fekvő határozat érvénytelenségére hivatkozik, a bíróság elsőnek ezt kell, hogy vizsgálja. Ha ugyanis az alperesi védekezés alapos, a határozat érvénytelenségének megállapításával a kereset elutasításának van helye¹³, hiszen az érvénytelen határozat nem lehet alkalmas joghatás kiváltására.

Kérdés, hogy alperesi hivatkozás hiányában is a kereset elutasításához kell vezessen, ha a bíróság az alapul fekvő határozat érvénytelenségét észleli. Álláspontom szerint ezt a kérdéskört három részre osztva lehet megválaszolni. Amennyiben ugyanis a bíróság azt észleli, hogy a határozat meghozatala

¹⁰ Pp. 198. §

¹¹ v.ö.: dr. Pető Beáta Társasági határozatok bírósági felülvizsgálata (Jogi fórum publikáció Pécs, 2017)

¹² Pp. 265. §

¹³ v.ö.: Pálinskáné CH 2000/I. 5.1

jogszabályt sért - így például, ha a legfőbb szerv összehívása, illetve megtartásra nem felelt meg a jogszabályoknak - az alapul fekvő határozat érvénytelenségét meg kell állapítani. E körben dr. Farkas Csaba¹⁴ az 1952. évi Pp. szerinti eljárásban a kereseti kérelmet érdemi vizsgálat nélküli elutasítását tartotta megfelelő megoldásnak. Amennyiben azonban a bíróság azt észleli, hogy a határozat a felperes létesítő okiratába ütközik, vagy egyéb okból jogszabálysértő, álláspontom szerint a bíróságot kötik a felek nyilatkozatai, így alperesi hivatkozás hiányában ebből következtetés sem vonható le. Bár a Ptk. 3:35. § alapján a bíróság a jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütköző határozatot helyezheti hatályon kívül, álláspontom szerint - bár a jogszabály különbséget nem tesz - a jogszabálysértő módon meghozott határozatot nem létezőnek kell tekinteni. Ezzel szemben az egyébként jogszabálysértő, illetve létesítő okiratba ütköző határozat a Ptk. 3:36. § alapján lenne megtámadható, tehát hivatalbóli észlelésre nincs lehetőség. A harmadik esetkör az, mikor a határozat a létesítő okirat jogszabályt sértő rendelkezésén alapul. Ilyen esetben a bíróság keze kötve van, hiszen sem a létesítő okirat módosítása érvénytelenségének megállapítása iránti per, sem a kizárási kereset más keresettel nem kapcsolható össze, továbbá a kizárási per felfüggesztésének sincs helye. Ilyen esetben - a választottbírósági kikötés körében már kifejtettekkel egyezően - a felperes kizárási keresete akkor vezethet eredményre, ha a határozat hatályon kívül helyezésére (létesítő okirat módosításának megtámadására) irányuló keresetével az adott jogszabálysértő rendelkezést beiktató határozat végrehajtásának felfüggesztését kéri. Amennyiben azonban a jogszabályt sértő rendelkezés a megtámadásra nyitva álló időt megelőzően került a létesítő okiratba, a kizárási iránti perben a rendelkezés jogszabálysértő voltára eredményesen hivatkozni nem lehet.

A fentiekén túl a Ctv. 71/A. § (2) bekezdés c) és d) pontjai az egész eljárásra kiterjedően tilalmazza a felek megegyezésén alapuló szünetelést és az eljárás felfüggesztését. Ezek az eljárás elhúzódását akadályozó rendelkezések. Az a választottbírósági kikötés kapcsán már kifejtésre került, hogy abban az esetben sincs lehetőség az eljárás felfüggesztésére, ha a kizárásnak más per előkérdesét képezné. Pálkásné álláspontja szerint, *„amennyiben a kizárási alapossága, illetve alaptalansága e nélkül a határozat nélkül érdemben nem vizsgálható, és így nem bizonyítható, a kereset elutasításának van helye.”*¹⁵

¹⁴ Dr. Farkas Csaba: A tagkizárási és bírói döntések függvényében II. (CH, 2005/7., 3-5. o.)

¹⁵ Pálkásné CH 2000/I. 5.1

Szintén a per gyors lezárásához vezet, hogy a Ctv. 71/A. § (3) bekezdésének második mondata szerint a felperes a keresettől az eljárás bármely szakaszában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat. Álláspontom szerint a kizárási per megindításának jogvesztő határidejére, és a korábban az érdekmúlás körében kifejtettekre figyelemmel az alperes jogait nem sérti, hogy elállás esetén - a per megszüntetésével - elesik egy elutasító ítélettől.

Végezetül, a teljesség érdekében kell megemlíteni, hogy a kizárási perekben - speciális rendelkezés hiányában - a Pp. 41-44. §-aiban foglaltak szerint van helye beavatkozásnak, ám a gyakorlatban ez ritkán fordul elő.

IV. A tagsági jogok felfüggesztése

A kizárási per már az 1997. évi Gt.-ben is szereplő specialitása az érintett tag tagsági jogai felfüggesztésének lehetősége. A Ptk. 3:108. § (3) bekezdése alapján ugyanis a bíróság kérelemre felfüggesztheti az érintett tag tagsági jogait a jogerős döntés meghozataláig. Mivel a jogerős ítélet meghozataláig az érintett tag tagsági viszonya nem szűnik meg, sérelmes lehet a felperes részére, ha az alperes tagsági jogait rendeltetésellenesen, visszaélés-szerűen gyakorolja. A kérelmet azonban a tag is előterjesztheti.

Mint ahogy láttuk, a tagsági jogok gyakorlását a bíróság akkor függeszti fel, ha azok gyakorlása a társaság súlyos érdeksérelmével járna. Ahogy az a BDT2014.3200 számon közzétett döntésben is kifejtésre került, a tagsági jogok felfüggesztésére csak akkor kerülhet sor, ha a felperes pontosan megjelöli, hogy az alperes tagsági jogainak gyakorlása miért veszélyezteti súlyosan a társaság érdekeit. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság elutasította az alperes tagsági jogainak felfüggesztése iránti kérelmet, mivel a felperes által megjelölt okok nem jelentették a társaság érdekeinek súlyos érdeksérelmét. (Az alperes baráti körébe tartozó könyvelőiroda késedelmesen készítette el a felperes mérlegét, ám a másodfokú döntés meghozatalakor tényként volt megállapítható, hogy a felperes a közzétételi kötelezettségének eleget tett) továbbá nem szolgálhat a felfüggesztés indokául - nem veszélyezteti a társaság érdekeit - hogy az alperes kisebbségi jogait gyakorolja. A végzés szerint a 2006. évi Gt. 48. § (4) bekezdésében foglaltakhoz

képest a Ptk. 3:108. § (3) bekezdésében részletesebben szabályozza a jogintézményt, mivel kitér a felfüggesztésről szóló döntés körében mérlegelendő szempontokra.

Mivel a felperes vagyoni eredményének eléréséhez - vagyoni hozzájárulásának befizetésével - a tagsági jogainak gyakorlásában felfüggesztett alperes is hozzájárult (vagyis a tag nyereségre vonatkozó igényét vagyoni hozzájárulása keletkezteti), a Ptk. 108. § (3) bekezdésének utolsó mondata kimondja, hogy a felfüggesztés a tag nyereségre vonatkozó igényét nem érinti.

Az 1997. évi Gt. 50. § (4) bekezdéséhez képest a 2006. évi Gt. új szabálya volt a 48. § (4) bekezdés harmadik mondata, vagyis, hogy a felfüggesztés ideje alatt keletkezett tartozásokért a tagsági jogaiban felfüggesztett tag korlátlan felelőssége nem áll fenn. A Ptk. 3:108. § (4) bekezdése ehhez képest már úgy rendelkezik, hogy a felfüggesztése ideje alatt keletkezett kötelezettségek a felfüggesztés hatálya alatt álló tagot csak a tagok egymás közötti viszonyában nem terhelik. A Ptk. értelmében tehát a felperes hitelezőivel szemben az alperes is helytállni tartozik, a felelősség alól a társaság belső viszonyaiban mentesül. Ez a szabály a 3:108. § (5) bekezdéssel együtt az alperes védelmét garantálja tagsági jogainak felfüggesztése alatt. Pont ezekre a védelmekre tekintettel van értelme az alperes azon lehetőségének, hogy a felfüggesztést maga is kérheti. A Ptk. 3:108. § (5) bekezdése ugyanis komoly korlátot szab a társaság működésében, hiszen megtiltja a felfüggesztés tartamára a létesítő okirat módosítását, más tag kizárásának a kezdeményezését továbbá a döntéshozatalt átalakulásról, egyesülésről, szétválásról, valamint jogutód nélküli megszűnéséről. Ezen szabályok hiányában ugyanis egyrészt az alperes a tagsági jogainak felfüggesztésére tekintettel kiszolgáltatott helyzetbe kerülne a többi taggal szemben, másrészt viszont a keresetet elutasító ítélet idézhetne elő nehezen megoldható helyzeteket. Ha az alperes ugyanis nem kerül kizárásra, a nélküle meghozott összes társasági határozat kapcsán felmerülne, hogy azok alkalmasak-e bármilyen joghatás kiváltására. Ezt a forgalom biztonságának alapelve nem engedheti, így a tagsági jogok felfüggesztésének tartama alatt célszerű a társaságot érintő legfontosabb kérdésekben, sokszor visszafordíthatatlan következményekkel járó való döntések korlátozása.¹⁶

¹⁶ v.ö.: Dr. Farkas Csaba: A tagkizárás a bírói döntések függvényében II. (CH, 2005/7., 3-5. o.)

Ugyanakkor ki kell emelni, hogy míg a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 12. § (3) bekezdés h) pontja alapján a cégjegyzékben fel kellett tüntetni a tag kizárása iránti perindítást és a per befejezését, a 2006. évi V. törvénybe ez nem került áttemelésre. A változtatás okára a jogalkotó az indokolásában nem tért ki. Ennek mindösszesen annyiból lehet jelentősége, hogy amennyiben az alperes tagsági jogainak gyakorlását a bíróság felfüggeszti, annak társasági határozatokat korlátozó hatására tekintettel célszerűnek mutatkozna e tény feltüntetése a közhiteles cégnyilvántartásban.

A felfüggesztés iránti kérelem tárgyában hozott végzés elleni fellebbezésre vonatkozó szabályokat a jogalkotó a Ctv. 71/A. § (5) bekezdésébe emelte át. A felfüggesztés iránti kérelmet elutasító végzés ellen külön fellebbezésnek van helye, míg a felfüggesztő végzés és a felfüggesztő végzés megváltoztatása iránti kérelmet elutasító végzés ellen nincs helye fellebbezésnek, azonban a felfüggesztő végzést a bíróság kérelemre megváltoztathatja. A BDT2016. 3601. számon közzétett jogesetben kifejtésre került, hogy a Ctv. 71/A. § (5) bekezdéséből az következik, hogy a jogalkotó a részvényes (tag) kizárása iránti keresetet elbíráló bíróságot ruházta fel azzal a jogkörrel, hogy belátása szerint döntsön a tagsági jogok gyakorlásának felfüggesztéséről vagy annak mellőzéséről. Így a felfüggesztő végzés megváltoztatása iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezés kizárásával a másodfokú bíróság nem vizsgálhatja felül az elsőfokú bíróságnak a tagsági jogok felfüggesztéséről hozott döntését.

Végezetül, a felfüggesztés iránti kérelem benyújtásával kapcsolatban rá kell mutatni, hogy a jogszabály szövegéből semmilyen időbeli korlát sem következik, így arra a megállapításra kell jutni, hogy a tag tagsági jogai gyakorlásának felfüggesztése iránti kérelem a per során bármikor előterjeszhető. Korlátozás híján így a kérelmezőt hátrány nem érheti, amiért nem korábban terjesztette elő a kérelmet.

V. Döntés a per érdemében, perorvoslatok

Amennyiben a bíróság a keresetlevelet perfelvételre alkalmasnak találta és a pert lefolytatta, ítéletében rendelkezik az alperes kizárásáról vagy a kereset elutasításáról, és a döntéshez képest a perköltség viseléséről.

Ahogy az a PJD2018.18. számon közzétett döntésben is szerepel: „A tagkizárás a társaság érdekeinek védelmét szolgáló jogintézmény, amely a társasággal együttműködni nem tudó, a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyeztető, súlyosan társaságellenes magatartást tanúsító tag tagsági viszonyának megszüntetésére biztosít lehetőséget. A kizáráshoz nem kell hátrálynak, érdeksérelemnek ténylegesen bekövetkeznie, elegendő, ha a tag társaságban maradása a társaság céljainak elérését nagymértékben veszélyezteti.”

Mint ahogy azt korábban részletesen bemutattam, a keresetnek helyt adni akkor lehet, ha a felperes határozatában foglalt alperesi magatartás kirívóan társaságellenes, az üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatásának célját nagymértékben veszélyezteti. A veszélyeztetésnek tehát jelentősnek, reálisnak, a társaság működésének eredményességére befolyással rendelkezőnek kell lennie.

Az ítélet ellen természetesen van helye fellebbezésnek, ám a Ctv. 71/A. § (6) bekezdése kizárja a perújítást és a felülvizsgálatot. A fellebbezés előterjesztésére az 1997. évi Gt. 50. § (6) bekezdése csupán 8 napot hagyott, ám a 2006. évi Gt. hatályba lépésével a jogalkotó áttért az általános szabályok szerinti 15 napra. A 2006. évi Gt. indokolása szerint „a gyakorlati igények kielégítése érdekében” volt szükséges az áttérés.

VI. A per jogkövetkezményei

A publikáció befejezéseként a kizárásról rendelkező jogerős ítélet jogkövetkezményeit tekintem át röviden. A Ptk. 3:107. § (3) bekezdése egyszerűen és tömören fogalmaz: kizárás esetén a tag tagsági jogviszonya megszűnik. A jogviszony megszűnése pedig a társaság formájától függően eltérő kötelezettségeket teremt.

A korlátolt felelősségű társaságok tekintetében a Ptk. 3:177. § - 3:181. §-ai szerint eljárva kell a kizárt tag jogviszonyának megszűnéséből eredő helyzetet az üzletrész értékesítésével rendezni. A 3:177. § (2) bekezdés szerint az értékesítés elsődleges módja a volt tag és a társaság közötti megegyezés. Ebben a feleknek a tagsági viszony megszűnésétől, vagyis a kizárásról rendelkező ítélet jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül meg kell egyezniük az értékesítés határidejéről (amely három hónapnál nem lehet hosszabb) és a minimális eladási árról.

Megállapodás hiányában a nyitva álló 15 nap elteltét -, illetve, ha az üzletrész értékesítése sikertelen, a megállapodásban foglalt határidő leteltét követő 45 napon belül a társaság az üzletrészt nyilvános árverésen köteles értékesíteni. Az értékesítés lebonyolítása érdekében az értékesítéshez szükséges intézkedések és nyilatkozatok megtételére a társaság jogosult.

A társaság az árverés napját legalább nyolc nappal megelőzően köteles az árverésről hirdetményt közzétenni. E hirdetménynek tartalmaznia kell a társaság nevét és székhelyét az árverés helyét és idejét; az értékesítendő üzletrész lényeges adatait; a kikiáltási árat; és a vételár megfizetésének határidejét és módját. A kikiáltási ár legalacsonyabb mértékét a 3:178. § (3) bekezdése csak arra az esetre határozza meg, ha a tag tagsági jogviszonya a törzsbetét vagy pótbefizetés teljesítésének elmulasztása miatt szűnt meg, tehát a tag kizárása okán tartott árverésre nincs ilyen korlátozás. Erre figyelemmel jutott a Kúria a BH2017. 374. számon közzétett döntésének 26. bekezdésében arra a megállapításra, hogy *„Önmagában az a körülmény, hogy az árverési vételár esetlegesen irreálisan alacsony volt, kártérítési felelősséget nem alapoz meg.”* A perbeli esetben ugyanis a volt tag felperes elsődlegesen kártérítés, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén azért kérte az alperes társaságot pénzfizetésre kötelezni, mert álláspontja szerint a hirdetményben nem került megjelölésre sem az üzletrész való piaci értéke, sem a társaság saját tőkéje, így az nem volt alkalmas az esetleges érdeklődők figyelmének felkeltésére. A Kúria úgy foglalt állást, hogy a Ptk. 3:178. § (2) bekezdés c) pontja alapján az árverési hirdetménynek az értékesítendő üzletrész lényeges adatait kell tartalmaznia, mely előírásnak az alperes eleget tett az értékesítést megelőző üzleti év beszámoló adatainak megfelelően feltüntetett saját tőke feltüntetésével, így jogellenesség hiányában kártérítési felelősség megállapításának nem volt helye.

A hirdetmény alapján tehát árverés keretében kerülhet sor az üzletrész értékesítésére. A Ptk. 3:179. § (1) bekezdés az árverés érvényességét közjegyző jelenlétéhez köti, akinek az árverésről készült jegyzőkönyvet közokiratba kell foglalnia. A (2) bekezdés szerint az üzletrész megvásárlására a volt tagon kívül bárki tehet ajánlatot, melynek el kell érnie a kikiáltási árat. A legmagasabb árajánlatot tevő személy ajánlati kötöttsége addig tart, amíg - az üzletrészre vonatkozó elővásárlási jogokra is tekintettel - az elfogadást rendes körülmények között várhatta. Az árverés ugyanis nem zárja ki a tagok, a társaság és a társaság által kijelölt harmadik személy Ptk. 3:166. § - 3:167. § szerinti elővásárlási (az üzletrész másokat megelőző megszerzésére vonatkozó) jogát, így, ha a

legmagasabb ajánlatot harmadik fél tette, csak akkor szerezheti meg a társaság üzletrészét, ha a jogosultak nem élnek a fenti jogukkal. Ez az ajánlati kötöttség nívum a korábbi szabályozáshoz képest, mivel a 2006. évi Gt. alapján a tagok és a társaság az elővásárlási jogukat csak az árverésen gyakorolhatták¹⁷, így, ha a társaság az árverés előtt tartott taggyűlésen nem döntött arról, kíván-e és milyen feltételek mellett elővásárlási jogot gyakorolni, erre már az árverést követően nem volt lehetősége.

Eredményes árverést követően a vevő - személyétől függetlenül - a vételárat a társaságnak fizeti meg, a volt taggal ugyanis a társaság köteles elszámolni. A Ptk. 3:180. § (1) bekezdés értelmében ugyanis a társaság a befolyt vételárból igényt tarthat a volt tag által nem teljesített vagyoni hozzájárulás vagy pótbefizetés összegére, és az értékesítés költségeinek megfelelő összegre. Amennyiben a befolyt vételár az értékesítés költségeire sem nyújtana fedezetet, azokat a volt tag (2) bekezdés alapján köteles megtéríteni a társaságnak.

Amennyiben az árverésen senki sem tett legalább a kikiáltási árnak megfelelő ajánlatot, az árverés meghiúsul. A meghiúsult árverés önmagában azonban nem gátja újabb árverés meghirdetésének, a tagsági jogviszony megszűnésétől számított hat hónapon belül korlát nélkül lehet újabbakat tartani, azonban hat hónap elteltével a társaság köteles az üzletrészt bevonni. A társaság egyébként bármelyik sikertelen árverést követő harminc napon belül dönthet az üzletrész bevonásáról. Az üzletrész bevonása esetén a volt tag a Ptk. 3:181. § (4) bekezdésének második mondata alapján az üzletrész értékesítéséből befolyt vételár elszámolására irányadó szabályok szerint tarthat igényt a társaság saját tőkéjéből ráeső részre.

VII. Összegzés

A fentiekben bemutattam a tagkizárási perekre vonatkozó eljárási szabályokat, így a Pp. hatását a jogintézményre, a Ctv. és Ptk. által szabályozott tagsági jogok felfüggesztését, valamint az eredményes kizáró határozat, a jogerős kizáró ítélet következményét, végrehajtását.

¹⁷ Vezekényi Ursula, Bodor Mária: Az üzletrész- és a részvényátruházás során gyakorolható elővásárlási jog egyes kérdéseiről (GJ, 2009/11., 3-7. o.)

Általánosságban elmondható, hogy - hasonlóan az anyagi jogi szabályok vizsgáta körében tett megállapításomhoz - a jogszabályok nevének (számának) változása korlátozott hatást váltott ki a kizárás jogintézményére, hiszen a vonatkozó normaszöveg érdemben változatlan maradt, lehetővé téve így a már hatályukat veszített jogszabályok alapján kidolgozott bírói gyakorlat további alkalmazását.

Felhasznált Irodalom

- Dr. Farkas Csaba: A tagkizárás a bírói döntések függvényében I. (CH, 2005/6., 7. o., 10. o.)
- Dr. Szalay Zsuzsa: A tagkizárás egyes szabályai az új Ptk.-ban (KD, 2014/11., 1196-1204. o.)
- Dr. Petó Beáta Társasági határozatok bírósági felülvizsgálata (Jogi fórum publikáció Pécs, 2017)
- Dr. Farkas Csaba: A tagkizárás a bírói döntések függvényében II. (CH, 2005/7., 3-5. o.)
- Pálinskásné dr. Mika Ágnes: A tag kizárása bírósági határozattal II. (Céghírnök, 2000/1., 12-14. o.)
- Vezekényi Ursula, Bodor Mária: Az üzletrész- és a részvényátruházás során gyakorolható elővásárlási jog egyes kérdéseiről (GJ, 2009/11., 3-7. o.)

Felhasznált jogszabályok jegyzéke

- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény
- a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
- a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény
- a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény
- a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény

Melléklet: A tagkizárára vonatkozó szabályok alakulása a három társasági törvényben

Gt. (1997. CXLI. tv.)	Gt. (2006. IV. tv.)	Ptk. (2013. V. tv.) + Ctv. (2006. V. tv.)
<p>1998. VI. 16. – 2006. VI. 30.</p> <p>49. § (1) A gazdasági társaság tagját a bíróság a gazdasági társaságnak a tag ellen indított keresete alapján kizárja a társaságból, ha a tagnak a társaságban maradása a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyeztetné.</p>	<p>2006. VII. 01. – 2014. III. 15.</p> <p>47. § (1) A gazdasági társaság tagját a bíróság a gazdasági társaságnak a tag ellen indított keresete alapján kizárja a társaságból, ha a tagnak a társaságban maradása a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyeztetné.</p>	<p>2014. III. 15. – 2018. I. 01.</p> <p>3:107. § (1) A gazdasági társaság tagja a társaságnak az érintett tag ellen indított keresete alapján bírósági határozattal a társaságból kizárható, ha a társaságban való maradása a társaság céljainak elérését nagymértékben veszélyeztetné.</p>
<p>49. § (2) Nem indítható kizárási irányuló kereset a részvényes ellen. A tag nem zárható ki a gazdasági társaságból, ha a gazdasági társaságnak csak két tagja van. Nem zárható ki az a tag, aki legalább a háromnegyedével rendelkezik.</p>	<p>47. § (2) Nem indítható kizárási irányuló kereset a részvényes ellen. A tag nem zárható ki a gazdasági társaságból, ha a gazdasági társaságnak csak két tagja van. Nem zárható ki az a tag, aki legalább a szavazatok háromnegyedével rendelkezik.</p>	<p>3:107. § (2) Kizárási per kétszemélyes társaságnál nem indítható. Nem zárható ki a társaságból a nyilvánosan működő részvénytársaság részvényese, valamint az a tag, aki a legfőbb szerv ülésén a szavazatok legalább háromnegyedével rendelkezik.</p>
<p>49. § (3) A perindításról a gazdasági társaság legfőbb szerve háromnegyedes szótöbbséggel határoz. A határozatot írásba kell foglalni. Az érintett tag a perindítás kérdésében nem szavazhat. A keresetet a határozat meghozatalától számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül lehet előterjeszteni a társaság székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróságnál.</p>	<p>47. § (3) A perindításról a gazdasági társaság legfőbb szerve háromnegyedes szótöbbséggel határoz. A határozatot írásba kell foglalni. Az érintett tag a perindítás kérdésében nem szavazhat. A keresetet a határozat meghozatalától számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül lehet előterjeszteni.</p>	<p>3:107. § (3) Kizárási per esetén a tag tagsági jogviszonya megszűnik.</p> <p>3:108. § (1) A tag kizárási iránti kereset megindításához a társaság legfőbb szervének az összes tag legalább háromnegyedes szótöbbségével meghozott, a kizárási okát megjelölő határozata szükséges. Az érintett tag ebben a kérdésben nem szavazhat.</p> <p>3:108. § (2) Az (1) bekezdés szerinti határozaton alapuló keresetet a legfőbb szerv határozatának meghozatalától számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül kell megindítani.</p>
<p>49. § (4) A perindítást elhatározó társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránt külön per nem indítható, annak jogsértő voltára azonban a kizárási perben az alperes hivatkozhat.</p>	<p>47. § (4) A perindítást elhatározó társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránt külön per nem indítható, annak jogsértő voltára azonban a kizárási perben az alperes hivatkozhat.</p>	<p>Ctv. 71/A. § (4) A perindítást elhatározó társasági, szövetkezeti határozat bírósági felülvizsgálata iránt külön per nem indítható, annak jogsértő voltára azonban a kizárási perben az alperes hivatkozhat.</p> <p>Ctv. 71/A. § (7) A perindítást elhatározó társasági, szövetkezeti határozat bírósági felülvizsgálata iránt külön per nem indítható, annak jogsértő voltára azonban a kizárási perben az alperes hivatkozhat.</p>

<p>50. § (1) A tag kizárása iránti perben a bíróság első és másodfokon is soron kívül jár el. A tárgyalást - ha egyéb intézkedésre nincs szükség - legkésőbb a keresetlevélnek a kézhezvételétől, választottbírói eljárás megkezdésétől, választottbírói eljárás megkezdésétől, választottbírói eljárás megkezdésétől, választottbírói eljárás megkezdésétől, választottbírói eljárás megkezdésétől számított tizenötödik napra kell kitűzni.</p>	<p>48. § (1) A tag kizárása iránti perben a tárgyalást - ha egyéb intézkedésre nincs szükség - legkésőbb a keresetlevélnek a kézhezvételétől, választottbírói eljárás megkezdésétől, választottbírói eljárás megkezdésétől számított tizenötödik napra kell kitűzni.</p>	<p>Ctv. 71/A. § (1) A gazdasági társaság és a szövetkezet tagjának kizárása iránti perben a tag kizárása iránti kereset más keresettel nem kapcsolható össze, viszontkereset előterjesztésének nincs helye. Ctv. 71/A. § (3) A kizárási perben szünetelésnek, felfüggesztésnek, bírósági meghagyás kibocsátásának nincs helye; a felperes a keresettől a per bármely szakában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat.</p>
<p>50. § (2) A tag kizárása iránti kereset más keresettel nem kapcsolható össze, keresetváltoztatásnak, viszontkereset előterjesztésének nincs helye. A felperes az eredetileg előterjesztett kereseti tényálláshoz képest más ténybeli indokra a kizárási per folyamán nem térhet át.</p>	<p>48. § (2) A tag kizárása iránti kereset más keresettel nem kapcsolható össze, viszontkereset előterjesztésének nincs helye. Ctv. 71/A. § (3) A kizárási perben szünetelésnek, felfüggesztésnek, bírósági meghagyás kibocsátásának nincs helye; a felperes a keresettől a per bármely szakában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat.</p>	<p>Ctv. 71/A. § (2) A tag kizárása iránti kereset más keresettel nem kapcsolható össze, viszontkereset előterjesztésének nincs helye. Ctv. 71/A. § (3) A kizárási perben szünetelésnek, felfüggesztésnek, bírósági meghagyás kibocsátásának nincs helye; a felperes a keresettől a per bármely szakában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat.</p>
<p>50. § (3) A kizárási perben szünetelésnek, felfüggesztésnek, bírósági meghagyás kibocsátásának nincs helye; a felperes a keresettől a per bármely szakában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat.</p>	<p>48. § (3) A kizárási perben szünetelésnek, felfüggesztésnek, bírósági meghagyás kibocsátásának nincs helye; a felperes a keresettől a per bármely szakában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat.</p>	<p>Ctv. 71/A. § (2) A perben a) viszontkeresetnek, b) a perfelvétel során további írásbeli perfelvétel elrendelésének, c) a felek megegyezésén alapuló szünetelésnek, valamint d) az eljárás felfüggesztésének nincs helye.</p>

		kibocsátásának nincs helye; a felperes a keresettől a per bármely szakában alperesi hozzájárulás nélkül elállhat.	
<p>50. § (4) A bíróság az alperes tagsági jogainak gyakorlását az eljárás jogerős befejezéséig kérelemre felfüggesztheti. A felfüggesztés a tagnak az adózott eredmény felosztása során reá eső részhez való jogát nem érinti. A felfüggesztést elrendelő végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, a bíróság azonban az ilyen végzést kérelemre maga is megváltoztathatja.</p>	<p>48. § (4) A bíróság az alperes tagsági jogainak gyakorlását az eljárás jogerős befejezéséig kérelemre felfüggesztheti. A felfüggesztés a tagnak az adózott eredmény felosztása során reá eső részhez való jogát nem érinti. A felfüggesztés ideje alatt keletkezett tartozásokért a tagsági jogaiban felfüggesztett tag korlátlan felelőssége nem áll fenn. A felfüggesztést elrendelő végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, a bíróság azonban az ilyen végzést kérelemre maga is megváltoztathatja.</p>	<p>3:108. § (3) A bíróság az érintett tag tagsági jogait - kérelemre - a bíróság jogerős döntéséig felfüggesztheti, ha a tagsági jogok gyakorlása a társaság súlyos érdeksérelmével járna. A felfüggesztés a tag nyereségre vonatkozó igényét nem érinti.</p> <p>3:108. § (4) A felfüggesztés ideje alatt keletkezett kötelezettség a felfüggesztés hatálya alatt álló tagot a tagok egymás közötti viszonyában akkor sem terheli, ha a társaság tartozásaiért harmadik személlyel szemben köteles helytállni...</p>	<p>Ctv. 71/A. § (5) Az alperes tagsági jogait felfüggesztő végzés és a felfüggesztő bírósági határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, a bíróság azonban az ilyen végzést kérelemre maga is megváltoztathatja</p> <p>Ctv. 71/A. § (5) Az alperes tagsági jogait felfüggesztő végzés és a felfüggesztő bírósági határozat ellen fellebbezésnek megváltoztatása iránti kérelmet elutasító végzés ellen nincs helye fellebbezésnek; a bíróság a felfüggesztő végzést kérelemre megváltoztathatja. A felfüggesztés iránti kérelmet elutasító végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.</p>
<p>50. § (5) A törvény által kötelezőként felsorolt esetek kivételével a tagsági jog felfüggesztésének időtartama alatt a gazdasági társaság a társasági szerződését nem módosíthatja, újabb tag kizárását nem kezdeményezheti, nem dönthet a társaság átalakulásáról, illetve jogutód nélküli megszűnéséről sem.</p>	<p>48. § (5) A tagsági jog felfüggesztésének időtartama alatt - ha törvény kivételt nem tesz - a gazdasági társaság a társasági szerződését nem módosíthatja, újabb tag kizárását nem kezdeményezheti, nem dönthet a társaság átalakulásáról, illetve jogutód nélküli megszűnéséről sem.</p>	<p>3:108. § (5) A tagsági jog felfüggesztésének időtartama alatt a létesítő okirat nem módosítható, más tag kizárása nem kezdeményezhető és nem hozható döntés a társaság átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról, valamint jogutód nélküli megszűnéséről.</p>	
<p>50. § (6) A kizárási perben hozott határozat elleni fellebbezés előterjesztésének határideje nyolc nap. A jogerős ítélet ellen perújítás nem kezdeményezhető.</p>	<p>48. § (6) A jogerős ítélet ellen felülvizsgálat és perújítás nem kezdeményezhető.</p>	<p>Ctv. 71/A. § (4) A jogerős ítélet ellen felülvizsgálat és perújítás nem kezdeményezhető.</p>	<p>Ctv. 71/A. § (6) Az ítélet ellen felülvizsgálatnak és perújításnak nincs helye.</p>